

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Ludovici Schönleben, Carnioli Labacensis, SS.
Theologiae Doctoris, Protonotarij Apostolici,
Archi-Diaconi Carnioliae Inferioris. Horae Subsecivae
Dominicales. Sive Discursus Sacri De Tempore ...**

Cum quadruplici Indice I. Discursuum. II. Locorum Sacrae Scripturae. III.
Rerum & Verborum. IV. Historiarum & Mythologiarum

Pars Hyemalis Et Verna Ab Adventu Ad Pentecosten. - Insertis aliquot
Allocutionibus Academicis

Schönleben, Johann Ludwig

Salisburgi, 1676

Discursus XXIII. Dominica in Albis. Pax Bellatrix. Thema. Venit Jesus, &
stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. Ioan. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47077](#)

dragesinali ad instantes inbiant dies Resurrectionis, heu ut liberius indulgeant voluptati! Non est hoc exultare & lætari in Die quam fecit Dominus. Exultare est in altum subtilire, est cum Christo resurgere, unde monet Apostolus: *Si consurrexitis cum Christo, quæ sursum sunt quærите &c. quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram.* Illuc oculos & mentem sublevemus, ubi nobis paratum est beneficiorum divinorum Complementum glorie, ubi nobis ostenditur DIES UNA in atriis Domini super millia, dies dierum omnium, *Compendium Seculorum*, qua sol irradiat, qui nescit occasum.

Coloff. 3.

DISCURSUS XXIII.

Dominica in Albis.

Pax Bellatrix.

THEMA.

Venit Jesus, & stetit in medio, & dixit eis: Pax vobis. *Joan. 20.*

SYNOPSIS.

I. Hierosolymæ status similis statui Athenarum sub triginata Tyrannis, quo optimus quisque periclitabatur; tunc tamen Socrates in medio erat ficut Christus in medio discipulorum consolans mestos, &

PACEM annuntians ituris ad bella, secus quam mundus. Nam Christus dat pacem in bello, mundus bellum in Pace.

II. Quid per salutationem Pax vobis innuere voluerit Christus, varius est Patrum sensus.

Pp 2

III. Opti-

III. Optimus videtur ille, quod optaverit illis pacem internam affectuum, quæ est Pax bellatrix.

IV. Ea nascente Christo nuntiata est à militia cœlesti, ut probaretur bellatrix.

V. Ideò etiam hodie ut primum Pax nuntiata est, ostensa sunt vulnera, per quæ mundus Deo reconciliatus, quia vera Pax inter adversa præstat animæ tranquillitatem.

VI. Ad banc Pacem animavit S. Jacobus conversum militem, à quo ductus fuerat ad Tribunal.

VII. Et S. Andreas Christianos volentes se liberare è carcere, monens, ut & ipse se prepararent ad minas intrepido animo vincendas.

*VIII. Sed cur bis eadem salutatio repetita est? Dissen-
tiunt Patres scrutantes my-
steria. Nimirum, ut qui pa-*

*cem in animis suis consecuti fuerant, eandem aliis nuntia-
rent, & fideles animarent ad pacem bellatricem, non ad pacem mundi.*

*IX. Pax mundi queritur in concupiscentiis, quam nullus quantuscunq; Fortuna amans consequitur. Salomon omniibus abnndans voluptati-
bus & divitiis, de seipso fate-
tur non esse pacem in rebus
quas mundus amat.*

*X. Veram pacem & tranquilli-
tatem vel gentilis Philoso-
phus agnovit in contemptu
rerum terrenarum, in coordi-
natione affectuum, que facit
hominem sibi semper similem,
imperturbatum.*

*XI. Quin & experientia nos
docet, quod pacatior sit ami-
mus adhærens Deo, quam
deditus mundi cupiditatibus.
Itaque hæc cogitemus, ut sit
Deus Pacis nobiscum.*

Venit Jesus & stetit in medio, & dixit eis:
Pas vobis, Joan. 20.

I.

Alamitosum statum Athenarum sub
triginta Tyrannorum jugo descri-
bens Seneca, in memoriam mihi re-
vocat statum urbis Hierosolymita-
næ, cum Christus Dei Filius invidiæ
& furore Scribarum, Pontificum, &
Sacer-

Sacerdotum oppressus per acerbissima tormenta mortem subiit, & innocentia, quæ venerat ut nocentes absolveret, fatalem excepit sententiam. Quis tunc animus, quis sensus, quis pavor & trepidatio fuerit Discipulorum, ne & ipsos hæc procella involveret, quis satis evolvat? Nunquid potes, inquit Seneca, invenire urbem misericordem, quam Atheniensium fuit, cum illam triginta Tyranni dividerint sc. Nec finem ideo faciebat, sed irritabat se ipsa saevitia. In qua civitate erat Ariopagus religiosissimum judicium, in qua Senatus populusque Senatui similis coibat. Poteratne illa civitas conquietare in qua tot Tyranni, tot Satellites erant? sc. Socrates tamen IN MEDIO erat, & lugentes Patres confolabatur, & desperatos de Repub. exhortabatur. Mellor urbis pars ab uno Socratis pendebat ore: unus hic lugentibus solatia & consilia suggerebat. Metus occupaverat Senatum & populum, cum videret optimum quemque occidi. Solus à metu liber incedebat Socrates, & imitari volentibus magnum circumferebat exemplar. O miseras Athenas! sed longè misiores Hierosolymas, in quibus collecti uno in cœnaculo Apostoli & cœtera fidelium turba propter metum Judæorum, occiso Magistro, anxii & solicii de sua salute trepidabant. Facilè divinare poterant, non conquieturam Pontificum & Sacerdotum rabiem, nisi & illi vel tollerentur è medio, vel proscriberentur, qui fuerant mysteriorum participes, nisi solicitus de suis optimus Magister opportunum attulisset solatium. Igitur cum fores essent clausæ, Stetit IN MEDIO, & dixit eis PAX VOBIS. Lugentes consolans, propè desperantes exhortans. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus & latus, quia imitari volentibus

Sen. de
tranq.
animi c. s.

Pp 3

magnum

magnum circumferebat exemplar. Sed amabo vos, num existimatis salutationem illam PAX VOBIS fuisse pro ratione temporis idoneam ; cum ad arma, ad bellum, ad pugnas & prælia cum toto terrarum orbe designarentur Apostoli ? Quis Imperatorum, aut Belli-Ducum ita suos animat milites ? quis progressuris ad castra precatur Pacem ? funes, lanceas, gladios, secures, ardentes laminas, cruces erant propediem tractaturi Apostoli, & pro tessera Pacem accipiunt : PAX VOBIS. Memineritis obsecro aliorum verborum servatoris : Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis : non quomodo mundus dat, ego do vobis. Alia est pax Christi, alia est Pax mundi. Mundus dat bellum in pace, Christus dat Pacem in bello, ac proinde Christi PAX BELLATRIX est, quod erit thema præsentis discursus.

Ioan. 14.

Gen. 43.

¶ Reg. 25.

Luc. 10.

II. Usitatam antiquis illam salutandi formulam, qua PAX optaretur, plura in sacris literis suppetunt testimonia. Sic Josephus fratres suos agnitos amplectens alloquebatur : *Pax vobiscum nolite timere.* Sic David nuntios mittens in Carmelum ad Nabal, aiebat : *Salutabis eum ex nomine meo pacifice, Et dicetis : sit fratribus meis Et tibi PAX, Et domini tuae PAX, Et omnibus quæcunque habes, sit PAX.* Et ipse Salvator erudiit suos Apostolos, quomodo eos ad quos venturi erant, salutare deberent : *In quamcunque domum intra veritis. Primum dicite : PAX huic domui.* Nunquid etiam intra privatas domos timendum bellum ? Quod PACEM urbibus, Provinciis regnis apprecepit ; nihil mirum, quia illa bellis obnoxia, & insidiis hostium opportuna : sed in privata domo, imò privatæ uni personæ PACEM precari, videtur quidpiam insolens, aut certè non neces-

necessarium. Patres & scriptnrae interpretes tex-
tum illum hodierni Evangelij & Salutationem
Christi ad Discipulos PAX VOBIS , variè expla-
nant. S. Chrysostomus putat ideo Christum bene-
dictum hac formula usum, ut mœstos propter per-
secutionem Judæorum solaretur ; *Nam cum bellum*
implacabile cum Judæis haberent, P A X E M subinde eis
dicit, ut parem bello consolationem afferat. Verum qua-
le hoc erat solatium precari verbis PACEM, & ni-
hilominus ad bellum mittere : *Tradent enim vos in*
Conciliis, & in synagogis suis flagellabunt vos, & ad
Præsides & Reges ducemini. Dudum illis prædixerat,
jamque instabat tempus ut hæc fierent ; nihilomi-
nus PAX VOBIS. S. Bonaventura faciens reflexio-
nen suprà iteratam Pacis appreceptionem : *Osten-*
dens per ipsum factam esse P A C E M cœlestium & ter-
restrium. Quæ cogitatio desumpta est à verbis Apo-
stoli: Pacificans per sanguinem Crucis eius, siue quæ in
cœlis, siue quæ in terris sunt. An verò de hac PACE
locus sit Christus in hodiernò Evangelio dubitat
Beda, qui alio tendit, inquiens : *Ideo repetit, PAX*
VOBIS, quia gemina est virtus charitatis, quasi dice-
ret : precamur Apostolis PACEM cum Deo, PA-
CEM cum proximo, quia diligendus est Deus &
proximus.

III. Ego verò existimò D. Petrum Chrysologum optimè observasse, qualem PACEM Salvator
hodie precatus fit Apostolis ; illam nempe, quæ
fluctuantes inter diversos affectuum motus illorum
animos tranquillaret, quæ illos vel in cruentissimo
bello Pacificos redderet, id est Filios Dei. Nam ali-
bi dixeret : *Beati Pacifici, quoniam Filii Dei voca-*
buntur. Audite Chrysologum : *Discipulorum corda*
fidei

S. Chry-
soft. hom.
85. in
Joan.

Matth. 10

S. Bonav.
in Joan.

Col. 1.

Beda in
Cate.

S. Pct.
Chrysol.
serm. 84.

fidei & dubitationis, desperationis, & spei, defectus & magnanimitatis, continui consilii prælia sustinebant; talium ergo cogitationum bella inspecto prævidens, secretorum **PACEM** primitus se videntibus reddit Quo sensu etiam accipio illa verba S. Augustini: **PAX** consistit in hoc, quod motus omnes appetitivi in homine conquiescunt. Hæc ergo illa **PAX** est, quam hodie Salvator affert & apparetur Apostolis; nempe interior mentis malacia, contrariorum affectuum quies, adversitatum contemptus, cum Dei voluntate conformatio, appetituum corruptæ naturæ prudens refrænatio, & omnimoda animæ in omni eventu tranquillitas, quam qui consequitur contemnit mundum, Deum diligit, pericula non timet, adversa desiderat, in bella cum vitiis & Dei hostibus exardescit, in catastas, secures, gladios, ignes, vulnera, cædes, mortes proruere nihil dubitat. Et hæc **PAX BELLATRIX** est, quam etiam

*Alb. Mag.
in Joan.*

B. Albertus Magnus hoc loco agnovit: **PAX** dicitur hic dulcedo pacis, quæ gustata pacat hominem, ut de cœtero à nullo inquietetur, quæ etiam inter tormenta Martyres servavit in dulcedine sui Spiritus.

Luc. 2.

IV. Nato in mundum salvatore narrat Evangelista ab Angelis nuntiatam **PACEM**. *Et in terra PAX hominibus bone voluntatis.* Sed observe circumstantiam, prius unicus Angelus apparuit Pastoribus nuntians: *Quia natus est vobis hodie Salvator.* Mox peracto hoc coelesti nuntio addit Lucas: *Et subito facta est cum Angelo multitudo militiæ cœlestis laudantium Deum & dicentium: Gloria in altissimis Deo, & in terra PAX hominibus bone voluntatis.* Quid militiæ commune cum Pace; quod non possit **PAX** nuntiari hominibus nisi per militiam cœstem?

lestern? sufficeret dicere multitudo Angelorum laudantium Deum &c. quia Angeli vocantur *Angeli PACIS*, cur addit Evangelista *multitudo militiae cœlestis?* Nempe PAX Christi PAX BELLATRIX est, & qui de se ipso professus est *Non veni PACE Mittere sed gladium*, cum dicit sive Apostolis, sive credentibus in se PAX VOBIS, annuntiat ac precatur PACEM BELLATRICEM, inter aduersa & sensui contraria, inter arma & persecutio-nes, inter angustias & metus, inter tædia & mœ-rores, inter contumelias & irrisiones, inter pericula & insidias, inter tormenta & carnificinas. Quod considerans Chrysostomus aiebat: *Si bella uenis mittere, cur te nasciente cantatur PAX?* Certè quia tunc vera PAX, cum proiecitur quod erat tabidum. Cum scilicet bello profligatur quod causabat mœrores, angustias, metus, dolores, afflictiones, inquietudines. Tale bellum pacificum est: in tali bello PAX Christi est, quæ exsuperat omnem sensum.

V. Atque ut constet quomodo ultima primis corraspondeant, observe in hodierno Evangelico textu connexionem PACIS cum bello. Dixerat Salvator ad Apostolos PAX VOBIS. Et illico sub-jungit Evangelista: *Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus & latus.* An forte vulnerum cicatrices credimus esse PACIS emblemata? certè vulnera fiunt in bello uon in PACE. Sed Christi PAX BELLATRIX est, vulnera amat & cicatrices, in his gloriatur, his triumphat, ut potè quæ PACEM inter cœlum & Mundum, inter Deum & hominem sanciebant. *Clamat clavus, clamat vulnus* (ait S. Bernardus) *quod verè Deus fit in Christo, Mundum reconcilians sibi.* Sicut ergo nascens per Angelos milites

Qq

PA-

Matth. 20

S. Chry-
st. hom.
39. in
Matth.

S. Bern.
serm. 61.
in Cant.

PACEM nuntiari voluit *Bellatricem*, sic resurgens eandem *PACEM* discipulis precatus est non otiosam, non torpentem, non desidiosam, sed *BELLATRICEM*, inter adverfa efflorescentem, inter tormenta emicantem. Et talis *PAX*, vera *PAX* est, quæ omni metu & perturbatione, omni mœrore & luctu superior præstat animæ inter acerbissimos causus tranquillitatem. Id advertens Synesius, sic de Pacifico Imperatore loquitur : *Bellicosus quidem omnium maximè Pacificus fuerit ; soli enim illi PACEM colere licet, qui laceffentes ulcisci, ac male affere potest.*

D. Syneſ.
lib. de
regnō.

Brev.
Rom.

Deut. 31.
Psal. 30.
Ephes. 6.

S. Aug.
serm. de
verb.
Dom.

VI. De Divo Jacobo Apostolo memoratur in Breviario Romano, quod cum ab Herode damnatus esset capitis suppicio, is qui eum ad tribunal duxerat, fortitudinem & animum imperterritum ad mortis sententiam demiratus, ipse quoque Christianum se esse professus sit. Iussus ergo una rapi ad supplicium, petiit à Jacobo veniam, quem Jacobus osculatus : *PAX, inquit TIBI SIT. Itaque uterque est securi percussus.* Cur non alia monita dabat Apostolus novo Christiano, & mox futuro Martiri? cur non ajebat : *Confortare ē esto robustus. Veneriliter age, ē confortetur cor tuum. Confortare in Domino, ē in potentia ejus.* Nihil hujusmodi, sed *PAX TIBI SIT*, quia Christiana *PAX BELLATRIX* robusta & fortis est, non expavescit vulnera, non reformidat tormenta, non exhorrescit mortem. *PAX Christi exsuperat omnem sensum. Secura est etiam inter Secures.* Et hæc illa est, quam insigni eloquio ornat Augustinus : *PAX est serenitas mentis, tranquillitas animi, simplicitas cordis, vinculum amoris, consortium charitatis.* O quam miros effectus ope-

operator in sanctis hæc PAX BELLATRIX ! incumbunt mille nubia adversitatum, mens perstat serena : minantur Tyranni vulnera & cædes, animus fruitur tranquillitate : bellum movent mundus, caro, Dœmon, sed PACEM habet conscientia.

VII. Adhanc PACEM hortabatur Christianos suos S. Andreas Apostolus cum detineretur in carcere, & illi ex tota Provincia congregati, ut Magistrum suum à morte liberarent, Ægeam Proconsulem occidere, & effracto carcere Apostolum eripere decrevissent. *Nolite*, inquietabat S. Andreas, *Nolite QUIETEM D.N. JESU Christi in seditionem Diabolicam excitare. Nam traditus Dominus, omnem patientiam præbuit ; non contendit, neque clamavit, nec in plateis aliquis eum clamantem audivit. Habebe ergo silentium. QUIETEM, & PACEM :* Et non solum meum Martyrium nolite impedire, verum etiam vosipso quasi Athletas Domini præparate, ut vincatis minas intrepido animo. Itaque Christi PAX in eo sita est, ut in silentio & quiete, absque mentis perturbatione, intrepido animo vincanrur minæ, tolerentur adversa, perferantur etiam si sit opus tormenta. Et hanc PACEM hodie suis Apostolis dedit Christus, eos animans adversus minas & insultus Judæorum, aliorumque inimicorum nominis Christiani.

VIII. Verum in eo latet novum mysterium, quod postquam Christus benedictus Apostolis precatus fuit PACEM, & ostendit eis manus & latus, mox repetierit priorem salutationem *Dixit ergo eis iterum : PAX VOBIS.* Necque hic substituit, sed adjunxit : *Sicut misit me Pater & ego mitto vos.* Hæc repetitio annuntiatæ pacis dedit occasionem

*Sur. in
vita 30.
Nov.*

Qq. 2

inge-

S. Aug.
Beda ap.
Mald. in
c. 20.

Joann.
Luc. Burg.
ap. Mansi
Dion.
Carthus.
ib.

Gloss. in
Joan.

S. Chry-
sol. serm.
84.

Tolet in
Joann.

ingeniis scrutandi mysteria. Augustinus & Beda a-
pud Maldonatum putant hanc repetitionem habe-
re vim confirmandi priorem salutationem Aposto-
lis remissas culpas præteritas, per posteriorem da-
tam esse potestatem remittendi aliis poenitentiam
acturis. Dionysius Carthusianus vero inquit. Ideo
bis ait: *PAX VOBIS*, quia optavit eis *PACEM*
gratiæ in præsenti, & *PACEM* gloriæ in futuro.
Glossa Ordinaria: Iterat, ut monstrat per suum sanguinem
esse pacificata quæ in cœlis sunt, & quæ in terra.
D. Chrysologus acutè: Quid repetitæ *PACIS* lar-
gitas ista manifestat, nisi quia *QUIETEM*, quam sen-
sibus indixerat singulorum, vult etiam inter eos repetire
PACIS donatione servari, quos utique non modica ha-
bituros esse neverat in posterum de sua cunctatione certa-
mina; dum unus se in fide perstiffe jactaret, dubitasse al-
ter mœreret. Ecce. Ut hæc omnia suum pondus ha-
beant, ego niholominus hoc loco amplector di-
ctum Cardinalis Toleti: *Ac si diceret iterum PA-*
C E M do vobis, ut eam toti mundo annuntietis. Prio-
re salutatione *PACEM* eis dedit, qua internos ani-
mæ affectus ita componerent, ut nullis adversis
moverentur, habituri ea ratione *PACEM* cum
Deo, *PACEM* cum proximo, *PACEM* cum sua
conscientia. Nunc vero iterum eandem salutatio-
nem repetens ait *PAX VOBIS* sicut misit me Pa-
ter & ego mitto vos, ut videlicet *PACEM* sicut in
mea Nativitate Angeli hominibus bonæ volunta-
tis, ita vos universo mundo post meam anastasim
eandem annuntietis: & ideo *Mitto vos*. Sed no-
tate sicut misit me Pater, ad ærumnas, miseras, af-
flictiones, persecutions, contumelias, verbera, tor-
menta, mortem: in quibus omnibus fructus sum
PACE

PACE BELLATRICE, quia cum gaudio sustinui
Crucem confusione contempta. Ite ergo annun-
tiate **PACEM** Mundo, qui inquirit pacem, ubi
mera sunt bella. *Non est PAX impiis.*

Isai. 57.

IX. S. Joannes in prima sua Epistola paucis
perstringit mundi pacem, cum ait: *Omne quod est*
in mundo concupiscentia carnis est, & concupiscentia o-
colorum, & superbia vitæ. Ad hæc reducitur omnis
PAX mundana, quæ tamen non est PAX sed bel-
lum. Qui hanc pacem sibi aliisque persuadent si-
miles sunt illis Pseudoprophetis de quibus Deus
queritur apud Jeremiam & Ezechielem: *A minore*
usque ad majorem omnes avaritiæ student: & à Propheta
usque ad Sacerdotem cuncti faciunt dolum. Et cura-
bant contritionem filie populi mei cum ignominia dicen-
tes: PAX VOBIS, & non erat PAX. Obsecro
vos statuite vobis ob oculos quemcunque libet
Fortunæ amasium, cui omnia, ex voto fluant, qui
natet in voluptatibus, abundet divitiis, emineat in
bonorum fastigiis; nam in his tribus præcipuam
sibi PACEM & felicitatem mundus imaginatur: &
si acuto mentis oculo penetraveritis interiora ejus,
exclamabis cum Propheta: *Non est PAX impiis,*
non est PAX mundi sectatoribus. Fuitne unquam
omnibus retroactis seculis vel sapientior, vel feli-
cior Rex Salomone, quem nondum natum Dei o-
raculum pronuntiavit PACIFICUM? cui sublima-
to ad Regium thronum locutus est Deus: *Feci tibi*
secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens, & intel-
ligens in tantum, ut nullus ante te similis tui fuerit, nec
post te surrecturus sit: Sed & hæc quæ non postulaisti dedi
tibi, diuicias scilicet & gloriam, ut nemo fuerit similis
tui in Regibus cunctis retro diebus. Hic tamen tam

Jerem. 6.
v. 14.
Ezech. 13.

3. Reg. 3.

Qq 3 fe-

Eccle. 10.

felix, tam sapiens, tam dives, tam honoratus, postquam concupiscentiis suis, frenos laxavit querens PACEM & non inveniens, de se ipso fatetur : *Omnia quæ desideraverunt oculi mei, non negavi eis, nec prohibui cor meum quin omni voluptate frueretur* Et vidi in omnibus vanitatem & afflictionem animi. Et post plurima speciatim enumerata. *Quid proderit homini de universo labore suo* Et nonne melius est comedere, & bibere, & ostendere animæ suæ bona de laboribus suis Et sed & hoc vanitas est, & cassa solicitude mentis. Verè mundus a matoribus suis non dat aliud quam bellum in PACE, cum econtra Deus det PACEM in bello. Ubi mundani maximas se putant indipisci delicias, maxima frui quiete, ibi maximis angoribus & turbationibus agitantur. *Cuncti dies hominis doloribus & rumnis pleni sunt, nec per noctem mente requiescit*; & hoc nonne vanitas est, ait idem Ecclesiastes Salomon.

Sen. Ep.
80.Idem Ep.
36.

X. Verissimè de his etiam seneca pronuntiavit : *Horum qui felices vocantur, hilaritas fida est, aut gravis & superata tristitia, & quidem gravior, quia interdum non licet palam esse miseros*: sed inter arumnas cor ipsum excedentes, necesse est agere felicem. Et alibi : *Res est inquieta felicitas : ipsa se exagitat, motet cerebrum non uno genere*. Alios in aliud irritat : hos in potentiam, illos in luxuriam e hos inflat, illos mollit, & totos resolvit. & cum multa in hunc sensum disservisset, concludit : *In mores Fortuna jus non habet*: hos disponat, ut quam tranquillissimus ille animus ad perfectum veniat, qui nec ablatum sibi quidquam sentit, nec adjetum : sed in eodem habitu est, quounque res cadunt. Prorsus Christianè, & veluti mutuatus veritatem è calamo Pauli, qui formans suos Corinthios ad omnes casus & eventus, eundem ubique requirit ani-

animum invictum, imperturbatum, quietum, pacatum, uti decet Dei filios pacificos, quamvis ipse eos appellat Dei ministros demissi de seipso sentiens: *In omnibus exhibeamus nosmetipsos, sicut Dei ministros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustijs, in plagijs, in carceribus &c. per gloriam & dignitatem, per infamiam & bonam famam &c.* O vere donatum PACE à Deo, qui omnia in suum trahit colorem, nec prosperis erigitur, nec adversis deprimitur, semper idem; similis Olympo monti, quem ultra nubes eminentem, nulla feriunt fulmina, nullæ violent tempestates, quas si circa illum pinxeris, adjecto lemmate: *Infra ferruntur.* Expressisti animum Christi PACE frumentum, qualem descripsit modo allegatus Seneca: *Pars superior mundi, & propinqua sideribus, nec in nubem cogitur, nec in tempestates impellitur, nec versatur in turbinem: omni tumultu caret; inferiora fulminantur. Eodem modo sublimis animus QUIETIS semper, & statione tranquilla collocatus, intra se premens quibus ira contrahitur, modestus & venerabilis est.* A quo Philosopho licet Ethnico si modum consequendæ hujusmodi PACIS & QUIETIS discere cupis, docebit, ut nil concupiscas, nil timeas. Audi iterum Christianè Philosophantem: *Animus nunquam major est, quam ubi aliena se posuit, & fecit sibi PACEM, nihil timendo; fecit sibi diutinas, nihil concupiscendo.*

2. Cor. 6.

Sen. lib. 3.
de Ira.
cap. 6.

Sen. Ep.
87.

XI. Verbo absolvo & finio; neque enim multis opus est verbis, ubi experientia quotidiana nos docet, quod quietior & pacatior sit animus conjunctus Deo, quam deditus mundo & concupiscentiis ejus, quod Christus det PACEM in bello, mundus bellum in PACE, si tamen dicenda PAX est
quæ.

quæ est assiduus motus & agitatio affectuum. Itaque hæreat nobis illa Pauli sententia, altè in cor demissa: *De cœtero Fratres, quæcunque sunt vera, quæcunque pudica, quæcunque justa, quæcunque sancta, quæcunque amabilia, quæcunque bona famæ: si qua virtus, si qua laus disciplinæ, hæc cogitate, & DEUS PACIS erit vobiscum, PAX VOBIS.*

DISCURSUS XXIV.

Dominica II. post Pascha.

Crudele Interesse

THEMA.

Mercenarius autem, & qui non est Pastor, videt lupum venientem, & dimittit oves, & fugit; & lupus rapit, & dispergit oves. *Joan. 10.*

SYNOPSIS.

- I. *Sicut bonus Pastor utilitatem propriam postponit communis, ita viceversa Mercenarius suis tantum in hiac lucris & commodis propter Interesse, quod in corpora & animas exercet crudelitatem.*
- II. *Et quidem Interessati alij sunt qui præsunt, alij qui subsunt, utrique easdem ferè maxime observant, & utile separant ab honesto, quod est repugnare naturæ.*

- III. *Nam secundum naturam est, quod ipse tibi nolis fieri alteri non facere; hi vero non inquirunt quid profit vel placeat aliis, sed quid sibi licet noceat aliis.*
- IV. *In-*